بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް

ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2017/HC-A/371
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:
  * ނަން: ޢާމިރު އަޙްމަދު، ހިރާ/ އދ.ހަންޏާމީދޫ
  * އައި.ޑީ.ކާޑު ނަންބަރު: A012426
- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް:
  * ނަން: ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން
- ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް: 29 ޛުލްޤަޢިދާ 1438 / 21 އޯގަސްޓް 2017 * ނިމުނު ތާރީޚް: 26 ޞަފަރު 1442 / 13 އޮކްޓޫބަރު 2020

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރައޫފު އިބްރާހީމް
ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ހަމީދު
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް

- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ:
- ނަންބަރު: 219/VTR/2016
- ނިންމި ކޯޓު: ވަޒީފާގެ ޓްރައިބިއުނަލް
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ވަޒީފާއާބެހޭ
- ހުށަހެޅި ތާރީޚް: 15 ޑިސެމްބަރު 2016 * ނިމުނު ތާރީޚް: 23 އޭޕްރީލް 2017

ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 219/VTR/2016 މައްސަލަ އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ބަލައި ނިންމާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި އދ.ހަންޏާމީދޫ/ރިޔާ، ޒާހިދު އަޙްމަދުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާފައިވަނީ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން އެވެ.

- **ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

1. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 219/VTR/2016 މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތުގެ ތަފްޞީލަށް ބެލިއިރު، އެ މައްސަލައަކީ ޒާހިދު އަޙްމަދު، ރިޔާ/އދ.ހަންޏާމީދޫ، އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ހަންޏާމީދޫ ކައުންސިލް އިދާރާގެ ޑެޕިއުޓީ ޑިރެކްޓަރުގެ މަޤާމުގައި ހުއްޓައި، 17 އޮކްޓޫބަރު 2016 ގައި އިންޒާރު ދިނުމުން، އެ އިންޒާރު ބާޠިލްކޮށްދިނުން އެދި 16 ނޮވެމްބަރު 2016 ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާފައިވަނިކޮށް، 14 ނޮވެމްބަރު 2016 ގައި 2 ވަނަ އިންޒާރެއް ދިނުމަށްފަހު، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ، އެކަމާ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދީ، ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކޮށްދިނުމާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ފަހުން ހިނގާފައިވާ މުއްދަތަށް ލިބެންޖެހޭ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް އެކީ އެއްފަހަރާ ލިބިދިނުމަށް އެދި ޒާހިދު އަޙްމަދު ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

2. އެމައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ، އެންޓި ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން އެންގި އެންގުމަކާ ގުޅިގެން އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ކައުންސިލް ދެތުވެރިކޮން ތަޙްޤީޤެއްކޮށް އެކުލަވާލާފައިވާ ތަޙްޤީޤު ރިޕޯޓުން ސާބިތުވެފައިވާ ކަންކަމުގެ ތެރޭގައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން މަޤާމުގެ ނުފޫޒު ބޭނުންކޮށްގެން އެފަރާތުގެ އެއްބަނޑު ކޮއްކޮއަށް ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް 30 ދުވަހަށް ވުރެ އިތުރަށް ސަލާމުގެ ޗުއްޓީ ދީފައިވާކަމާއި، އެ ހާލަތުގައި ގަވާއިދު ޚިލާފުވާ ފިޔަވަޅުތަކުގެ ތެރެއިން ހިމެނޭ ކަމަށާއި، އެހެންކަމުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މި ކުށްތަކަކީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 އަދި 6.1 އަދި 8 އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ފުރަތަމަ ފަހަރުންފަސް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭފަދަ ކުށްތަކެއްކަމުން އެގޮތަށް ޢަމަލުކުރުމަށް އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ކައުންސިލަށް އެންގި އެންގުމާ ޚިލާފަށް 17 އޮކްޓޫބަރު 2016 ގައާއި 14 ނޮވެމްބަރު 2016 ގައި އިންޒާރުދީފައިވާތީ، އެއީ އެފަދަ ކުށަކަށް ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދެވޭނެ އަދަބު ނުކުންނަކަމުން ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ ގޮތުން ކަމަށް، މައްސަލަ ބަލައިދިނުމަށް ފަރާތުން ބޭނުން އިދާރާއަށް ސާބިތުވާ މިންވަރަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އަދާކުރި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 އާއި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ހުއްދަކުރާ ގޮތަށް އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެގެން ކަމަށާއި، އެހެންކަމުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އަނބުރާ ވަޒީފާއަށް އެނބުރި ނުލިބޭނެ ކަމަށް ޝަކުވާ ނިމުނުކަމަށް މައްސަލަ ބެލި މަޖިލީހުގެ ފުލްބެންޗުގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައެވެ.

3. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 219/VTR/2016 މައްސަލައިގައި ނިންމާފައިވަނީ ޝަކުވާ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ހާޒިރު އަބްދަދުގެ ގޮތުން އަންނަނިވި ނުކުތާތައް ހުށަހަޅައި، އިސްތިއުނާފާ ގުޅޭ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައި ވެއެވެ.

3.1 ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ތިރީގައި އެވާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ މާއްދާތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައި ނުވުމުން އިސްތިޢުނާފުކުރާފަރާތުގެ ޙައްޤުތަކެއް ގެއްލިފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި އެވެ.

- އެއްކުރަހަކަން އެއްފަހަރަކަން ވުޒާން ދިނަ ފަހަރަކަން އަދަބު ދިޔަވަރުވާކަމަށް ބުނެފައިވާއިރު، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 60 ވަނަ މާއްދާއާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 68 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވުން؛
- ހަމަހަމަ ކަމާއެކު ފިޔަވަޅުއަޅާފައި ނުވާކަމަށް ބުނެފައިވާއިރު، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 43 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވުން؛
- ޣައިރު ޤާނޫނީ އަމުރުކޮށްފައި ވާކަމަށް ބުނެފައިވާއިރު، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 64 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވުން.

3.2 މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ރިޢާޔަތް ކޮށްފައިވަނީ، ހަމައެކަނި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ޚުލާޞާ ރިޕޯޓާއި، އިދާރީ ގޮތުން ފެންނަ ފެނުންތަކެއްގެ މައްޗަށް ކަމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ދިފާޢުގައި، ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ؛

3.3 ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު (ނަންބަރު 5/2007) ވަނަ މާއްދާއާއި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤަވާއިދު 2014 ގެ 103 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ ސަބަބެއްގެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމާ ބެހޭ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން އިސްތިޢުނާފުކުރާފަރާތުގެ ދިފާޢުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަށް މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ.

4. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 219/VTR/2016 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކާއި، އެ ނުކުތާތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރާފަރާތުންނާއި މި އިސްތިއުނާފުކަރައްދުވާ ފަރާތުން މި ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓާއި، ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ މައްޗަށް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ވިސްނައި ބެލިއިރު، އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަ ކުރެވެއެވެ.

- **ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރަޢޫފު އިބްރާހީމްގެ ރައުޔު،** މި ރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ދީދީ އާއި ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް ތާއީދު ކުރައްވައެވެ.

5. އދ.ހަންނާމީދޫ/ ހިރާ، ހާމިދު އަޙްމަދު، އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ހަންނާމީދޫ ކައުންސިލް އިދާރާގެ ޑެޕިއުޓީ ޑިރެކްޓަރުގެ މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދަނިކޮށް، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި، 6.1 ވަނަ ނަންބަރު އަދި 8 ވަނަ ނަންބަރަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ކޯޑް އޮފް ކޮންޑަކްޓާ ޚިލާފުވެފައިވާކަން އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ އަތޮޅު ކައުންސިލްގެ އިދާރާއިން ކޮށްފައިވާ ތަޙްޤީޤަކުން ސާބިތުވާތީ، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން، 1 ޑިސެމްބަރު 2016 ގައި ހާމިދު އަޙްމަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާކަން، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު (2)CSC/2016/01527 "ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެއްވި ނޯޓިސް" އަށް ބެލުމުން އެނގެއެވެ.

6. ހާމިދު އަޙްމަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ، ހާމިދު އަޙްމަދު އަރިއަތޮޅު ހަންނާމީދޫ ކައުންސިލްގެ ޒިންމާދާރުވެރިއާގެ މަޤާމުގައި ހުރެ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް މަޤާމުގެ ނުފޫޒު ބޭނުންކޮށްގެން ކަންތައްތަކެއް ކުރަމުން ގެންދާކަމަށް އެންޓި ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ހުށަހެޅުނު ޝަކުވާއަކާ ގުޅިގެން އެ މައްސަލަ

ބަލައި، ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް އެންޓި ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް އެންގުމާ ގުޅިގެން، އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ އަތޮޅު ކައުންސިލުން ކުރި ތަޙްޤީޤަށް ހާޒިރު އަޙްމަދު މަޤާމުގެ ނުފޫޒު ބޭނުންކޮށްގެން އާންމުގެ އެއްބަސް އެއްބަޔާ ކޮއްކޮއެއް ކަމުގައިވާ މިސްކިތު މަސައްކަތު މީހެއްގެ މަޤާމުގައި ހުރި ހަސަން އަޙްމަދުން، ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް މުސާރަ ނުލިބޭ ޗުއްޓީއެއް ދިނުމަށްފަހު، އަދި ހަސަން އަޙްމަދަށް 30 (ތިރީސް) ދުވަހަށްވުރެ އިތުރަށް ސަފަރުގެ ޗުއްޓީ ދިނުމާއި، ޖެހިޖެހިގެން 15 (ފަނަރަ) ދުވަހު ހާޒިރުނުވެއްޖެނަމަ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނެ ކަމަށް ގަވާއިދުގައި ބުނެފައިވާއިރު، އެހާތަނުގައި ގަވާއިދު ބުނެދޭގޮތަށް ފިޔަވަޅު ހަސަން އަޙްމަދާ ދޭތެރޭ އަޅާފައި ނުވާތީ، ހާޒިރު އަޙްމަދުގެ މި ޢަމަލުތަކަކީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގެ 271 ވަނަމާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގައި، 1.6 ވަނަނަންބަރުގައި އަދި 8 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ފުރަތަމަ ފަހަރުން ވެސް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ބާރު ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ލިބިދީފައިވާ ކުށްތަކެއް ކަމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފާހަގަކޮށް ބުނެފައިވެއެވެ.

7. އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ހަންޏާމީދޫ ކައުންސިލްގެ ޖިންސާފާރު ފިރިހާއާ ދޭތެ މައްސަލަތަކާއި ބަލައި ފިޔަވަޅު އަޅަން ޖެހޭނަމަ ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް އެންޓިކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް އަންގާފައިވާތީ، އެ މައްސަލަ ބެލުމަށް ފަހު، ކަމާ ގުޅުންހުރި ފަރާތްތަކުގެ ބަޔާންތައް ހިމެނޭހެން ތަޙްޤީޤު ރިޕޯޓެއް އެކުލަވާލުމަށްފަހު، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ފާހަގަ ކޮށްފައިވާ މައްސަލަތަކުގައި އަޅާފައި ހުރި ފިޔަވަޅާއި، މައްސަލަތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ފިޔަވަޅު އަޅަން ޖެހޭނަމަ، އެ ފިޔަވަޅެއް އެޅުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު 188-GR/234/2015/14 (24 ނޮވެމްބަރު 2015) ގެ ސިޓީން، އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ކައުންސިލަށް އެންގުމާ ގުޅިގެން 3 (ތިނެއް) މެންބަރުން ހިމެނޭ ކޮމިޓީއެއް އެކުލަވާލައި އެމައްސަލަ ތަޙްޤީޤު ކޮށްފައި ވެއެވެ.

8· އެ ތަޙްޤީޤު ކޮމިޓީން ނަގާފައިވާ ބަޔާންތަކާއި ޚުލާޞާ ރިޕޯޓާއި، އެޗް.އާރް.އެމް.ޕީ.ކޮމިޓީގެ ދެ ބައްދަލުވުމުން ދެންނެވި ލިޔުންތައް އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ އަތޮޅު ކައުންސިލް އިދާރާގެ ނަންބަރު 234-A/188/2015/11 (20 ޑިސެންބަރު 2015) ގެ ސިޓީއާއެކު ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ފޮނުވާފައި ވެއެވެ. އެ ތަޙްޤީޤު ރިޕޯޓަށާއި ތަޙްޤީޤު ކޮމިޓީން ނަގާފައިވާ ބަޔާންތަކަށް ބަލާއިރު، ވަކި މުވައްޒަފަކަށް ޗާޖީ ވަޒީފާއެއް ހޯއްދައި ދިނުމުގެ ނިޔަތުގައި ޖިންސާޖާރުވެރިޔާގެ ނުފޫޒު ފޯރުވާފައިވާ ކަމަށް އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ އަތޮޅު ކައުންސިލްގެ އިދާރާއަށް ފާހަގަ ކުރެވިފައިވާ ކަމަށް އެ ސިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ.

9· އިސްވެ ބަޔާންވުނު ތަޙްޤީޤު ރިޕޯޓުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަ ކުރެވޭ ކަންތައްތަކަކީ ބަޔާންކޮށް އެކަންކަން އިޞްލާޙު ބެލުމަށް ފަހު، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުގެ ދަށުން އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް ފަހު، އެ ކޮމިޝަނަށް ފޮނުވައި ދިނުމަށާއި، އަދި އެ ރިޕޯޓުގެ 6·1 އާއި 6·2 އާއި 6·5 އަދި 6·8 ގައި ފާހަގަ ކުރެވިފައިވާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ޢަމަލު ކުރަންޖެހޭ ގޮތް އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ އަތޮޅު ކައުންސިލް އިދާރާއަށް އަންގާފައި ވެއެވެ.[1] އެ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ހުރިހާ އަދަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ހުރި ކަމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވަނީ އެރިޕޯޓުގެ 6·1 އާއި 6·2 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކެވެ. އެގޮތުން ތަޙްޤީޤު ރިޕޯޓުގެ 6·1 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އދ. ހަންޏާމީދޫ މިސްކިތުގެ މުދިމުގެ ވަޒީފާގައި އުޅޭ ޙަސަން އަހްމަދަށް މުސާރަ ނުދީބާ ޖުމްލަ ޝައުޤީ ދިނުމާގޮތް ކަންތައްތައް ކަމާއި، އަދި 6·2 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ޙަސަން އަހަރު، އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި 30 (ތިރީސް) ސަލާމަށް ވުރެ އިތުރަށް ސަލާމުގައި ހުރިހުރުމާ ގުޅޭ ކަންތައްތަކެވެ.

10· ތަޙްޤީޤު ރިޕޯޓުގެ 6·1 އަށް ބަލާއިރު، "އދ.ހަންޏާމީދޫ މިސްކިތުގެ މުދިމުގެ ވަޒީފާގައި އުޅޭ ޙަސަން އަހްމަދު 2013 ސެޕްޓެމްބަރު 16 އިން ފެށިގެން 2014 ސެޕްޓެމްބަރު 15 އަށް

---

[1] ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު 188-GR/234/2015/17 (30 ޑިސެމްބަރު 2015) ގެ ސިޓީ

ސަލާމުގެ ގޮތުގައި ހޭދަކޮށްފައިވަނީ 18 ދުވަހެވެ. އަދި އާއިލީ ޒިންމާގެ ޗުއްޓީގެ ގޮތުގައި 10 ދުވަސް ހޭދަކޮށްފައިވާއިރު، މުސާރަ ނުލިބޭ ޗުއްޓީގެ ގޮތުގައި 14 ދުވަސް (2014 ޖޫން 26 އިން 2014 ޖުލައި 16 އަށް) ހޭދަކޮށްފައި ވެއެވެ. އަދި އަހަރީ ޗުއްޓީގެ ގޮތުގައި 30 ދުވަސް ހޭދަކޮށްފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް ފާހަގަ ކުރެވުނު ކަމަކީ މުސާރަ ނުލިބޭ ޗުއްޓީ ދެވިފައިވާކަން އެނގޭނެ އެއްވެސް ލިޔެކިޔުމެއް ފެންނަން ނެތް ކަމެވެ. އަދި މުސާރަ ނުލިބޭ ޗުއްޓީއަށް އެދުނު ސިޓީ ވެސް ފެންނާކަށް ނެތެވެ. މިކަމާ ގުޅިގެން ހިއުމަން ރިސޯސް މެނޭޖްމަންޓް އެންޑް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޮމިޓީގެ 3 މެންބަރުންނާ ސުވާލު ކުރުމުން ވެސް ވަނީ މުސާރަ ނުލިބޭ ޗުއްޓީއަށް ޙަސަން އަޙްމަދު އެދުން ކަމަށާއި އަދި ހިއުމަން ރިސޯސް މެނޭޖްމަންޓް އެންޑް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޮމިޓީގައި މަޝްވަރާ ކުރުމުން ކަމަށް ވިދާޅުވެފައެވެ." މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ.

10·1 މިކަމާ ގުޅިގެން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އަންގާފައިވަނީ،[2] އެ ރިޕޯޓުގެ 6·1 ގައި، މިސްކިތު މަސައްކަތު ޙަސަން އަޙްމަދަށް މުސާރަ ނުލިބޭ ޗުއްޓީ ދެވިފައިވާކަން އެނގޭނެ އެއްވެސް ލިޔެކިޔުމާއި މުސާރަ ނުލިބޭ ޗުއްޓީއަށް އެދުނު ސިޓީ ފެންނާކަށް ނެތްކަމަށާއި، ނަމަވެސް އެކަމާ ގުޅިގެން ހިއުމަން ރިސޯސް މެނޭޖްމަންޓް އެންޑް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޮމިޓީގައި މަޝްވަރާ ކުރެވިފައިވާ ކަމަށް ފާހަގަ ކޮށްފައިވާތީ، އެފަދަ ލިޔުންތަކަކީ އޮފީހުގެ ރަސްމީ ލިޔެކިޔުންތަކަށް ވީހިނދު، އެލިޔުންތައް ހޯދުމަށް [illegible] ދެންނެވީމެވެ. އަދި އެފަދަ ލިޔުމެއް ނެތްނަމަ، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ފިޔަވަޅު އެޅުއްވުމަށް ދެންނެވީމެވެ." މިފަދައިން ނެތެވެ. މިގޮތަށް އަންގާފައި އޮތުމުން ދޭހަވަނީ، ތަޙްޤީޤު ރިޕޯޓުގެ 6·1 ގައި ފެނިފައިވާ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] އަދި [illegible]

---

[2] 188-GR/234/2015/17 (30 ޑިސެމްބަރު 2015) ގެ ސިޓީގެ 1 ވަނަ ނަންބަރު

ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ފިޔަވަޅު އެޅޭނީ، އެ ޗިޓުތަކަށް ކޮރައި ހުށަހެޅިއްޖެ ހިނދެއްގައި،
ނުވަތަ ކައުންސިލް އިދާރާގައި އެ ޗިޓުތަކަށް ނޯޓް ނަގާފައެވެ.

10.2 އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ހަންޏާމީދޫ މިސްކިތު މަސައްކަތު ބަޔާން އަބްދުލް މުސާރަ ނުލިބޭ
ނޯޓިސްދިނުން އެދި ހުށަހެޅި ސިޓީއާއި، މުސާރަ ނުލިބޭ ގޮތަށް މުވައްޒަފު ވަކިކުރިކަން އަންގާ ޗިޓު
އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ އަތޮޅު ކައުންސިލްގެ އިދާރާއިން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް
ފޮނުވާފައި ވެއެވެ.[3]

10.3 މި މައްސަލައިގެ ބަޔާނެއް[4] ހާމަވާ އަދިވެސް ދިރާސާ ބަލައިލުމުގައި، ބިން
މުވައްޒަފަކަށް ނޯޓިސް ދީފި ދިނުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ހިއުމަން ރިސޯސް މެނޭޖްމަންޓް އިންފޮ
ރްމޭޝަން (އެޗް.އާރް.އެމް.އައި.އެސް) ސިސްޓަމުގެ ބޭނުންކުރުން ބެލިއިރު ވޭން ކަމަށާއި، އެއީ
އަޝްރަފް ބަޔާނާއި ބުރުސާ އަބްދުﷲ އާ ދެމެދުން ޖަޖްމެންޓްގެ ސޮފްޓްވެއަރގެ ހުށަހެޅި
ސިޓީއާ ގުޅިގެންނާއި، ބަޔާން އަބްދުލް އަސީބު ބުރުސާ އަބްދުﷲ ގޮވައިގެން ހާޒިރުވުން
ބާރަށް ދިޔުމަށް އެދި ފޮނުވި ސިޓީއާ ގުޅިގެން ކަމަކާއި، ކޯޓުން ނިންމި އަމުރުން މިހުންނަން
ފެށި ނޯޓިސް ދީފި ދިނުމަށް ކަމަށާއި، އެޗް.އާރް.އެމް.އައި.އެސް.ގެ ފައިލުގައި އެ ޗިޓުތަކަށް ނޯޓް
ނަމަވެސް އެ ޗިޓުތަކަށް އދ.ހަންޏާމީދޫ ކައުންސިލް އިދާރާގައި ހުށަހަޅާފައި ކަމަށެވެ.

10.4 މި މައްސަލައިގައި ބަޔާން އަބްދުލް މުސާރަ ނުލިބޭ ނޯޓިސްދިނުން އެދި ހުށަހެޅި ސިޓީއަށް
ބާއިރު، އެހެނަސް މުސާރަ ނުލިބޭ ގޮތަށް 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ނޯޓިސްއެއް ދިނުމަށް
އިރުވައިފައެވެ. އެ ނޯޓިސް ބޭނުންވަނީ އާނާއި އަނބުރާކަމުގެ ބަދަލުކަމާ ހުރި ދުވަސް
އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނުގެ ކުރުމުގެކަމަށް އިންޑިއާއަށް ދިއުމުން ކަމާ، އެ ސިޓީ ލިޔެފައިވަނީ 22 ޖޫން

---

[3] އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ އަތޮޅު ކައުންސިލްގެ އިދާރާގެ ނަންބަރު 234-A/188/2016/2 (03 ފެބްރުއަރީ 2016) ގެ ސިޓީ.

[4] އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ އަތޮޅު ކައުންސިލްގެ އިދާރާއިން އުޅުގަލުގައި 3 މުންބަރުގެ މަސްއޫލު އުޅުމުގެ ޝަކުވާގެ ބަޔާން.

2014 ގައި ކަމާއި، އދ.ހަނގްނާމީދޫ ކައުންސިލްގެ އިދާރާއަށް 23 ޖޫން 2014 ދުވަހުގެ 10:12 ގައި އެ ސިޓީ ލިބިފައިވާ ކަމާއި، އެންޓްރީ ތައްގަނޑު ވެސް ޖަހާފައި ވެއެވެ.

10.5 ޙަސަން އަޙްމަދު ރާއްޖެއިން ބޭރަށް ދިއުމަށް، މުސާރަ ނުލިބޭ ގޮތަށް 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ޗުއްޓީއަކަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވީ، އެކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން މަޝްވަރާ ކުރުމަށް އެޗް.އާރު.އެމް.ޑީ.ކޮމިޓީގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ 19 ވަނަ ޖަލްސާ، 25 ޖޫން 2014 އަށް އެޖެންޑާ ކޮށްފައިވާކަން ޖަލްސާއަށް ދަންނަވައި، ކައުންސިލުން ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންނަށް ފޮނުވާފައިވާ ލިޔުމަށް ބެލުމުން އެނގެއެވެ. އަދި އެ ކޮމިޓީގެ އިސްވެ ބުނެވުނު ބައްދަލުވުމުގައި މަޝްވަރާކުރުމަށް ފަހު، ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 ގެ ޗެޕްޓަރ 19 ގެ 179 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ޙަސަން އަޙްމަދަށް 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ޗުއްޓީ ދިނުމަށް ފެންނަ ކަމަށް އެ ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވި މެންބަރުންގެ އިއްތިފާޤުން ނިންމާފައިވާކަން އެ ބައްދަލުވުމުގެ ޔައުމިއްޔާއަށް ބެލުމުން އެނގެއެވެ.

10.6 ޙަސަން އަޙްމަދަށް މުސާރަ ނުލިބޭ 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ޗުއްޓީއެއް ދީފައިވާ ކަމާއި، އެޗުއްޓީ ދީފައިވަނީ 25 ޖޫން 2014 އިން ފެށިގެން ކަމާއި އެޗުއްޓީ ދިން ސިޓީގައި ތާރީޚަކަން 24 ޖޫން 2014 ލިޔެފައިވާކަން އަރިއަތޮޅު ހަނގްނާމީދޫ ކައުންސިލްގެ އިދާރާގެ ނަންބަރު 2014/02 "މުސާރަ ނުލިބޭގޮތަށް މުވައްޒަފު ފޮނުވިކަން އަންގާ ސިޓީ" އިން އެނގެއެވެ. އެސިޓީގައި "24 ޖޫން" ކަމަށް ލިޔެފައިވަނީ އޮޅުމަކުންކަން އެނގެއެވެ.

10.7 އދ.ހަނގްނާމީދޫ ކައުންސިލް އިދާރާގެ މުވައްޒަފުންގެ ހާޒިރީއަށް ބަލާއިރު، 26 ޖޫން 2014 އިން 15 ޖުލައި 2014 އަށް ޙަސަން އަޙްމަދު މުސާރަ ނުލިބޭ ޗުއްޓީގައި ހުރި ކަމަށް ނޯޓް ކުރެވިފައިވެއެވެ.

10.8 ސިވިލް ސަރވިސް މުވައްޒަފުން މުސާރަ ނުލިބޭ ގޮތަށް ވީއްލުމާބެހޭ އުސޫލުތައް "ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010"[5] ގެ 19 ވަނަ ޗެޕްޓަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ. އެގޮތުން ތިމާ ބަލަންޖެހިފައިވާ ނުވަތަ ބަލަހައްޓަން ޖެހިފައިވާ މީހަކު ފަރުވާ ބޭނުންވާ ބައްޔަކަށް ފަރުވާ ހޯދުމަށްޓަކައި މުސާރަ ނުލިބޭ ގޮތަށް ވީއްލިދާނެކަން އެގަވާއިދުގެ 179 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިން އެނގޭކަމާއި އަދި މިގޮތަށް މުސާރަ ނުލިބޭ ގޮތަށް މުވައްޒަފު ވީއްލޭނީ ގިނަވެގެން 1 (އެކެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށެވެ.[6]

މި މައްސަލައިގައި ހަސަން އަޙްމަދު މުސާރަ ނުލިބޭ ގޮތަށް 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ޗުއްޓީއަކަށް އެދި 23 ޖޫން 2014 ގައި އދ.ހަންޏާމީދޫ ކައުންސިލްގެ އިދާރާއަށް ހުށަހެޅި ކަމާއި، އެ ސިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޗުއްޓީ ހަސަން އަޙްމަދަށް ދިނުމާ ގުޅޭ ގޮތުން އެޗް.އާރު.އެމް.ޑީ.ކޮމިޓީގެ 25 ޖޫން 2014 ގައި ބޭއްވުން ޖަލްސާއަށް އެޖެންޑާކޮށް މަޝްވަރާކުރުމަށް ފަހު، މުސާރަ ނުލިބޭ ގޮތަށް ޗުއްޓީ ދިނުމަށް ނިންމާފައި ވެއެވެ. އަދި 26 ޖޫން 2014 އިން ފެށިގެން ހަސަން އަޙްމަދު މުސާރަ ނުލިބޭ ޗުއްޓީގައި ހުރިކަން ހާޒިރީ ރިޕޯޓާއި ކައުންސިލް އިދާރާގެ ލިޔުންތަކަށް ބެލުމުން އެނގެއެވެ. ހަސަން އަޙްމަދަށް މުސާރަ ނުލިބޭ ޗުއްޓީ ދިނުމުގައި ޢަމަލުކުރެވިފައިވަނީ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ކަމަކަށް ނުބެލޭ ވެއެވެ. މި މައްސަލައިގައި ކުރެވުނު ތަޙްޤީޤަށް [illegible] ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލިޔުންތަކަށް ހޯދައި ހުށަހެޅުމަށް މުއްދަތަކަށް ދިނުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އެންގި އެންގުމުގައި ގޮތުގެމަތީން ދުވަސް މުއްދަތުގައި އެ ލިޔުންތައް [illegible] ކައުންސިލް އިދާރާއިން ފޮނުވާފައިވާކަން އެނގެއެވެ.[7]

---

[5] - ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 19 ވަނަ ޗެޕްޓަރގެ 197 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ގައި ތިމާއަށް [illegible] ނުވަތަ ތިމާ ބަލަންޖެހިފައިވާ ނުވަތަ ބަލަހައްޓަން ޖެހިފައިވާ މީހަކު ފަރުވާ ބޭނުންވާ ބައްޔަކަށް ފަރުވާ ހޯދުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް މުވައްޒަފުގެ މުސާރަ ނުލިބޭ ގޮތަށް ވީއްލުމާބެހޭ އުސޫލު ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

[6] - 179 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) 3 ވަނަ ނަންބަރު

[7] - އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ އަތޮޅު ކައުންސިލްގެ އިދާރާގެ ނަންބަރު 234-A/188/2016/2 (03 ފެބުރުއަރީ 2016) ގެ ސިޓީ

11. ތަޙްޤީޤު ރިޕޯޓުގެ 6.2 އަށް ބަލާއިރު، އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރި ހަންޏާމީދޫ މިސްކިތު މަސައްކަތު މީހެއްގެ ވަޒީފާގައި އުޅޭ ޙަސަން އަޙްމަދު 2014 ސެޕްޓެމްބަރު 16 އިން ފެށިގެން 2015 ސެޕްޓެމްބަރު 15 އަށް ސަލާމުގެ ގޮތުގައި ހާޒިރީގައި 49 ދުވަސް އޮތްކަމުގައި ވިޔަސް 30 ސަލާމަށް ވުރެ އިތުރުވެފައިވާ ދުވަސްތަކެއް ވަނީ ހާޒިރުނުވާ ދުވަސްތަކުގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަމަށާއި، އެގޮތުން ހާޒިރުނުވާ 19 ދުވަސް އޮތްކަމަށާއި މި މުއްދަތުގައި ޢާއިލީ ޒިންމާގެ ގޮތުގައި 08 ދުވަސް ހާމަކޮށްފައިވާ ކަމަށް ފާހަގަ ކުރެވުނު ކަމަށާއި، އަދި ސެޕްޓެމްބަރު 15 ވަނަ ދުވަހު ހާޒިރީގައި "ސަލާމް" ލިޔެފައި ކަނޑާލުމަށް ފަހު، ޢާއިލީ ޒިންމާގެ ގޮތުގައި ލިޔެފައިވާ ކަމަށާއި، ނަމަވެސް ކަނޑާލި ތަނުގައި ހާޒިރީ ބަލަހައްޓާ މުވައްޒަފު ސޮއި ނުކުރާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ކަމަށާއި، މިކަމާ ގުޅިގެން ކައުންސިލްގެ ޑިސިޕްލިނަރީ ކޮމިޓީއަށް ސުވާލުކުރުމުން މިސްކިތު މަސައްކަތު ޙަސަން އަޙްމަދު ސަލާމް ޤަވާޢިދުގައި ވިޔަސް 30 ސަލާމަށްވުރެ އިތުރުވެފައިވާ ދުވަސްތަކެއް ވަނީ ހާޒިރުނުވާ ދުވަސްތަކުގެ ގޮތުގައި ހަމަޖައްސާފައި ކަމަށާއި، އަދި އެދުވަސްތަކަށް މުސާރަ ފަސް ނުދީ ކަމަށް ވިދާޅުވެފައިވާ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ.

11.1 މިކަމާ ގުޅިގެން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން[8] އަންގާފައިވަނީ، މިސްކިތު މަސައްކަތު ޙަސަން އަޙްމަދު 49 (ސާޅީސްނުވައެއް) ދުވަސް ސަލާމުގެ ގޮތުގައި އޮތްކަމަށާއި، ސަލާމުގެ 30(ތިރީސް) ދުވަހުގެ އިތުރަށް ހާޒިރުވެފައިވާ ދުވަސްތަކުގައި ހާޒިރުނުވާ ދުވަސްތަކެއް ކަމަށް ހަމަޖެހިފައިވާން ކަމަށް ޑިސިޕްލިނަރީގެ ބަޔާން އަސްލަން އޮތްކަމަށާއި، އެކަމާ ގުޅިގެން ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގެ ދަށުން ފިޔަވަޅު އަޅާފައިނުވާ ސަބަބު ބަލައި، އެކަމާ ދެކިގެން އެ މުވައްޒަފަކަށް ޑިސިޕްލިނަރީ ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް، އަދި 2015 ސެޕްޓެމްބަރު 15 ވަނަ ދުވަހު ހާޒިރީގައި "ސަލާމް" ލިޔެފައި ކަނޑާލުމަށްފަހު، ޢާއިލީ ޒިންމާގެ ގޮތުގައި ލިޔެފައިވާކަމަށާއި، ކަނޑާލިތަނުގައި ހާޒިރީ ބަލަހައްޓާ މުވައްޒަފު ސޮއި ނުކުރާ ކަން ފާހަގަ

---

[8] 188-GR/234/2015/17 (30 ސެޕްޓެމްބަރު 2015) ގެ ސިޓީގެ 2 ވަނަ ނަންބަރު

ކޮށްފައިވާތީ އެކަމާ ގުޅިގެން ހާޒިރީ ބަލަހައްޓާ މުވައްޒަފާއި ޒިންމާދާރުވެރިޔާއާ ސުވާލު ކުރުމަށްފަހު، އަގެންޖެހޭ ޖިހަތަކުގެ އުޅުމަކުވެ.

11.2 މިސްލިޔާ މަސައްކަތު ޙަސަން އަޙްމަދު 2014 ސެޕްޓެމްބަރ 16 އިން ފެށިގެން 2015 ސެޕްޓެމްބަރ 15 ގެ ނިޔަލަށް ސަލާރުގެ ޗުއްޓީގެ ގޮތުގައި 30 (ތިރީސް) ދުވަހަށް ވެސް އިތުރަށް ނަގާފައިވާ ދުވަސްތަކުގައި ޙަސަން އަޙްމަދު ހާޒިރުވެފައި ނުވާނެ ބަލި ހާލަތު ހުރި ގޮތުން ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާފައިވާ ސެޓްފިކެޓުން ހާމަވާ ކަމަށާއި، އެ މުއްދަތުގެ މުސާރަ އުނި ކުރެވިފައިވާއިރު، މަސައްކަތު ޙަސަން އަޙްމަދުގާއި ޒިންމާދާރު ވެރިޔާއަށް ޚިޔާނާތު އުޖުރާދުދު ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މަޝްވަރާއަށް އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރި އަތޮޅު ކައުންސިލުގެ އިދާރާގެ ނަންބަރު 234-A/188/2016/2 (03 ފެބްރުއަރީ 2016) ގެ ސިޓީން އެނގެއެވެ. އެ ސިޓީއާއެކު ޙަސަން އަޙްމަދު ހުށަހަޅާފައިވާ ސަލާރުގެ ސެޓްފިކެޓްގެ ޚުލާސާގައި ވެއެވެ. އަދި 2015 ސެޕްޓެންބަރު 15 ވަނަ ދުވަހު، ޙަސަން އަޙްމަދުގެ ބަޔާނުގައި "ސަލާރު" ދިޔުމުގައި ކަސްޓަމުން ފަހު، ޢާއިލީ ޖިންސާ ގޮސްފައި ސޯއި ނުކުތުމުފި ހާޒިރީ ބަލަހައްޓާ މުވައްޒަފަށް އޭގެ ކަމަށްވާތީ، މިހާރު އެނގޭގައި ހާޒިރީ ބަލަހައްޓާ މުވައްޒަފު ސޯއި ކޯޓަށްވާކަމަން އުސޫލުގައި ބާރުންކޯޓަށް ވެއެވެ.

11.3 މި މައްސަލައިގެ ތަޙްޤީޤަށް ހާޒިރު އަޙްމަދު ދީފައިވާ ބަޔާނުން ބަލާއިރު، 2014 ވަނަ އަހަރު ޙަސަން އަޙްމަދަށް ދިމާލު ހޮސްޕިޓަލާ ގެދޮރުން މަސައްކަތަށް ހާޒިރުނުވާ ދުވަސްތަކެއް ދިހަކަޅަށް އެދުވަސްތަކުގައި ސަލާރު ޗުއްޓީ ނަގާފައިވާ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާޒިރުނުވާ ދުވަސްތަކުގެ ގޮތުގައި ކަމަށާއި އަދި ހާޒިރުނުވާ ދުވަސްތަކަށް މުސާރަ ދޫކުރި އަނާނަން ކަމަކަށް ފޯސް ނުދޭކަ ކަމަށާއި، މުވައްޒަފަކު ސަލާރު ބޭނުމުގައި ނަގާ ނުވަތަ އެހެން ކަމަކާ ގުޅޭ ގޮތުން އެމް.އާރު.އެމް.ޑީ. ކޮމިޝަނުގައި މަޝްވަރާކޮށްގެންނާއި ކަމަށާއި ސަލާރު ބޭނު ދިނުމަށްއުޅު ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ބޭނު މުއްދަތުކަށް ބޭނުވެއެވެ.

11.4 އެންޓި ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ސިޓީގައި، ހދ.ހަނިމާދޫ މިސްކިތު މަސައްކަތު މިހާރުގެ ވަޒީފާގައި އުޅޭ ޙަސަން އަބްދުﷲ 30 ސަޢާތަށްވުރެ ގިނައިން ސަޢާތް ބޭނުންކުރައްވާފައި އިތުރުވީ ދުވަސްތަކެއް ބަލާ ޖެހޭކަން ހިއުމަން ރިސޯސް ޑިޕާޓްމަންޓް އެންޑް ޕަރފޯމަންސް ކޮމިޓީއަށް ހުރަހަގައިގެން މުސާރަ ނުލިބޭ ޗުއްޓީއަށް ބަދަލުކުރައްވާ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމުގެ ޝަކުވާ އޮތް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، އެކަން ކަނޑައަޅު ކުރުމަކަށް އެކޮޅުޖެހޭ 03 (ތިނެއް) ގެސްބަރުންނާ ސުވާލު ކުރުމުން އެފަދަ އެއްވެސް ކަމެއް އެ ކޮށްފައިނުވާކަން އެއްވެސް އިދާރާގައި ހުށަހެޅިފައިވާކަމަށް ވިދާޅުވިކަމަށާއި، އަދި އެފަދަ ގޮތަކަށް ހެދި ބަދަލުކޮށްފައިވާ ކަމަކަށް ވެސް ފާހަގަވެ ނުކުރެވޭކަމަށް ތަޙުޤީޤު ރިޕޯޓުގެ 6.3 ގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ.

12. އަރިއަތޮޅުދެކުނުބުރީ ހަނިމާދޫ ކައުންސިލް އިދާރާގެ މުވައްޒަފުންގެ ހާޒިރީ ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އެކި ދުވަސްވަރު މުވައްޒަފުންނާ ހަވާލުކޮށްފައިވާ ކަމާއި، އެގޮތުން 2013 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން 03 (ތިނެއް) މުވައްޒަފަކު ހާޒިރީ ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސައްކަތް ކޮށްފައިވާ ކަމާއި، މުވައްޒަފުންގެ ހާޒިރީ ނުވާ ދުވަހެއް ހާޒިރުވި ކަމަށް އަދި ސަލާމުގައި ނުވަތަ ޗުއްޓީގައި ހުރި ދުވަހެއް އެނޫން ގޮތަކަށް ބަދަލު ކޮށް ނުވަތަ ބަޔާންކޮށް އޮޅުވާލުމަކާއި ބަޔޯމެޓްރިކް ހާޒިރީ ބަދަލުކޮށްފައިނުވާ ކަމާއި، އަދި އެފަދަ ކަމެއް ކޮށްފައިވާކަން މި މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅުނު ތަޙުޤީޤު ސާބިތުވާ މިންވަރުގެ ހެކި ހުށަހެޅިފައިނުވާ ކަމާއި، ހާޒިރީ ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސައްކަތް ވަކިގޮތަކަށް ކުރުމަށް އެއްވެސް މީހެއްގެ ފަރާތުން ނުފޫޒު ފޯރުވާފައިވާކަން ވެސް ފާހަގަ ކުރެވިފައި ނުވެއެވެ. މި މައްސަލައިގައި ޙަސަން އަބްދުﷲ، އަހަރުތަކުގައި 30 (ތިރީސް) ސަޢާތަށް ވުރެ އިތުރަށް ކުރަންޖެހިވާ ދުވަސްތަކަކީ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް މި މަސައްކަތް އިސްތިޢުމާލުކޮށް ލިބިފައިވާ އަދަދު ވިސްނާލުމުން، މި މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤު ރިޕޯޓުގައި ހާމަވާ ގޮތުން ޤާނޫނީ ބެލުންތެރިކަން ކަމުގެ ކުށްވެރިވާކަން ސާބިތުވާ މިންވަރުގެ ހެކި ހުށަހެޅިފައިވާކަން އެނގެއެވެ. އެހެން

ބޭނުމުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ސިޓީގައި އަންގާފައިވަނީ ސަޤާމުގެ 30 (ތިރީސް) ދުވަހަށްވުރެ އިތުރުވެފައިވާތީ، އުދުވައްޖަހަން ފިޔަވަޅު އަޅާފައި ނުވާ ސަބަބު ސާފު ކުރުމަށްފަހު، ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ ޚިލާފުވާ ނަމަ، ހާޒިރު އެބޭފުޅާ އަދި އުދުވައްޖަގާދު ގަވާއިދުގެ ދަށުން ފިޔަވަޅު އެޅުމަށެވެ. ހަސަން އެބޭފުޅު އަހަރުދުވަހުގެ ޗުއްޓީގައި 30 (ތިރީސް) ސަފަރުކުރެވުމަށް އިޖާޒަތް ހުށަހަޅާފައިވަނީ އޭނާގެ ބަލިހާލަތު ހުރި ގޮތުގެ ސަބަބުންކަން ސަޤާމުގެ ސެޓްފިކެޓްތަކުން އެނގެއެވެ.

13. މި މައްސަލައިގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ހާޒިރު އެބޭފުޅު ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު، ސިވިލް ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފަކަށް މުސާރައާއެކު 30 (ތިރީސް) ދުވަސް ސަޤާމް ބޭނުންކުރެވޭނެ ކަމަށާއި، މުސާރަ ކެނޑޭ ގޮތަށް އެއަށްވުރެ ގިނަ ދުވަސްވެސް ސަޤާމް ބޭނުންކުރެވޭނެ ކަމަށާއި، އަދި އެފަދަ ބަލިވުމުގައި އަދަދު ކުރަންޖެހޭ ގޮތް ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަށާއި، މިސާލަކަށް މުވައްޒަފެއްގެ އިމަރޖެންސީ ސަރޖަރީއެއް ޑިސްޗާޖްސަރޓިފިކެޓާ ނުން ކަމަށާއި، އޭނާގެ ސަރޖަރީއެއްކުރުމުގެ ގޮތުގައި ހުންނަނީ މިސާލަކަށް އިމާރާތުގައި ދުވަސް ނަގައިގެން ހުންނަ ބޭފުޅަކު ކަމަށާއި، އުނދަގޫވުން މިސާލަކަށް މަސައްކަތް ހަދަން އަދި ބަލިކަމުގެ ހާލަތު ސަޤާމުގެ ޝަހާދަތާ ގުޅޭ ހާލަތު ސަރވިސްނުވާނެ އެކަން ފިޔަވަޅު އަޅަންޖެހޭ މިސާލަކަށް އިދާރާއި ފަރާތް ގެ އެކަން ހުންނަ މިހާރުގެ މައްސަލަ ކަމަށް ބޭނުންވާކަން އެނގެއެވެ.

14.ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގެ 188 ވަނަމާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާނީ، މުވައްޒަފެއް ޚިދުމަތްކުރާ ކޮންމެ އަހަރަކުން، ސަޤާމުގެ ޝަހާދަތެއްގެ ގޮތުގައި މުސާރަ ލިބޭ ގޮތަށް ދުވާލީ ގިނަވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަސް ކަމަށެވެ. މުސާރަ ނުލިބޭ ގޮތަށް ސަޤާމުގެ ޝަހާދަތުގައި ހުރެވިދާނީ އެންމެ ގިނަވެގެން ދުވަސް ކަލަނޑަރު މިއަހަރުގައި ވަކި އެއްކޮށް ބޭނުންކުރެވޭ ނުވެއެވެ. ނަމަވެސް

އެގަވާއިދުގެ 271 ވަނަމާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ އުޞޫލުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ޙައްދުގައި،[9] އެގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތީން އެންގުމަކާ ނުލައި އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި 15 ދުވަހު ވަޒީފާއަށް ޙާޟިރުނުވެ ހުރުން، ހިމެނިފައިވެއެވެ. ހދ.ހަނިމާދޫ [illegible] [illegible] ޙަސަން އަޙްމަދު 30 ދުވަހަށްވުރެ އިތުރަށް ސަލާމް ބޭނުންކުރައްވާކަން އޭނާގެ ޙާޟިރީއަށް ބެލުމުން އެނގެއެވެ. ޙަސަން އަޙްމަދު 30 (ތިރީސް) ދުވަހަށްވުރެ އިތުރަށް ހުރި ދުވަސްތަކަށް ޙާޟިރީގައި ނޯޓް ކުރައްވާފައިވަނީ "ސަލާމް" ގެ ގޮތުގައެވެ. އެހެންކަމުން އެދުވަސްތަކުގައި ޙާޟިރުނުވުން ހަމަޖެހޭނެ ގޮތަށް ސަބަބު އަންގައިދީ ނަމަވެސް، އޭނާގެ ސަލާމަކީ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުގައިވާ ސަލާމް ބޭނުމުގެ ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަދަށްވުރެ އިތުރަށް ކުރައްވާފައިވާ އިތުރަށް "ސަލާމް" ބުނި ދުވަސްތަކަށް ޙާޟިރުނުވާ ދުވަސްތަކުގެ ގޮތުގައި ބަލަންޖެހޭނެއެވެ. މި މައްސަލައިގައި ޙަސަން އަޙްމަދު، ސިވިލް ސަރވިސް މުވައްޒަފުންނަށް ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތީން ބޭނުންވާ ސަލާމަށް ވުރެ އިތުރަށް 19 (ނަވާރަ) ދުވަހު ސަލާމް ބޭނުންކުރައްވާކަން[10] އެނގޭއިރު، އޭނާ ސަލާމުގައި ހުރި ދުވަސްތަކަށް މެޑިކަލް ސެޓްފިކެޓް[11] ހުށަހަޅާފައިވާ ކަމުގައި، އެހެންކަމުން މިޙާލަތުގައި ޤާނޫނާއިދު ޙަވާލުކުރުން ގޮތުގެ ފަރާތަކުން އެދި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން ޖާރީކުރައްވައިފިނަމަވެސް، އެކަމުގައި ޙަވާލުކުރުން ގޮތް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން އަންގާފައިނުވާކަމަށް ސާބިތު އަޙްމަދު މިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ބަޔާންކުރައްވާފައި، ސަރކިއުލަރގައި ވެސް މުވައްޒަފަކަށް ސަލާމުގައި ދެވިދާނީ ގިނަވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހު ކަމަށާއި، އެއަށްވުރެ އިތުރުވާ ދުވަސްތަކަކީ ޙާޟިރުނުވާ ދުވަސްތަކުގެ ގޮތުގައި ބަލާނެ ކަމަށާއި އަދި އެދުވަސްތަކުގައި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތީން އެދިވަޑައިގަތުމުން، މުސާރަ ނުލިބޭ ޗުއްޓީ ހަމަޖެއްސުން ކަމުގައި، މުސާރަ ނުލިބޭ ޗުއްޓީ ހަމަޖައްސައި ދެއްކުން އެއްގޮތަށް އިދާރާގެ މުވައްޒަފަކަށް ކުރަމުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން މި ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ބަޔާންކުރައްވާފައެވެ.

---

[9] - ގަވާއިދުގެ 271 ގެ (ނ) ގެ 2.3 ވަނަ ނަންބަރު.

[10] - ޙަސަން އަޙްމަދުގެ 30 (ތިރީސް) ސަލާމް ހަމަވެފައިވަނީ 19 މެއި 2015 އަށެވެ. އަދި 20 މެއި 2015 އިން 23 ޖުލައި 2015 އަށް ސަލާމް ބޭނުންކޮށްފައެވެ.

[11] - އަތިރިމަތީ ދާއިރާ ހަނިމާދޫ ހެލްތް ސެންޓަރުން 09 މެއި 2015 އިން 05 ޖޫން 2015 އަށް ދީފައިވާ 6 (ހައެއް) "ސަލާމުގެ ސެޓްފިކެޓް"

15.މިސްކިތު އިމާމުންނާއި މުދިމުންނާއި އަދި މިސްކިތު މަސައްކަތު މީހުންނަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ ބާބުގައިވާ މާއްދާތަކުން އިސްތިސްނާ ކުރެވިފައިވާ މުވައްޒަފުންކަމުގައިވާތީ، އެމުވައްޒަފުންގެ މަސައްކަތުގެ ވަގުތާއި، ހާޒިރީ ބެލެހެއްޓުމާއި، ގަޑިޖެހި ކެޑުމާއި، ބަންދުދުވަސްތަކާއި، މުވައްޒަފުންނަށް ދެވޭ ޗުއްޓީ އަދި ބަދަލު ދިނުން ހަމަޖެއްސުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތް ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 10 ވަނަ ޗެޕްޓަރު (މިސްކިތު މުވައްޒަފުން) ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވެއެވެ. އެގޮތުން މިސްކިތު އިމާމުންނާއި މުދިމުންގެ ހާޒިރީއާއި މަސައްކަތް ސުޕަވައިޒްކުރުން ބެލެހެއްޓުމަކީ އެއިދާރާއެއްގެ ޒިންމާދާރު އިސްވެރިޔާ ނުވަތަ އޭނާ ކަނޑައަޅާ ގޮތެއްގެ މަތިން ކުރަންޖެހޭ ކަމެއްކަމާއި، މިސްކިތު މަސައްކަތު މީހުންގެ ހާޒިރީއާއި މަސައްކަތް، ސުޕަވައިޒްކުރުން ބެލެހެއްޓުމަކީ މިސްކިތު އިމާމު ނުވަތަ މުދިމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެއްގެ ގޮތުގައި ހަމަޖެހިފައިވާ ކަމާއި، މިކަންކަން އުސޫލުން އަމަލީގޮތުން ބެލެހެއްޓުމަކީ އެ އިދާރާއެއްގެ އެޗް.އާރު.އެމް.ގެ. ޒިންމާއެއް ކަމުގައި ހަމަޖައްސާފައިވާ ކަމާއި، މިސްކިތު އިމާމުންނާއި މުދިމުން އަދި މިސްކިތު މަސައްކަތު މީހުންގެ ހާޒިރީ، މަދުވެގެން ހަފްތާއަކު އެއްފަހަރު ޗެކްކުރުން، އެމުވައްޒަފުން މަސައްކަތް ކުރާ، އިދާރާގެ ޒިންމާދާރު އިސްވެރިޔާ ހާޒިރީގައި ސޮއި ކުރަންވާނެ ކަމާއި، މީގެ އިތުރުން ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު ހިލާފުވާ ގޮތުގެމަތީން އުސޫލުން އެހެން އިންތިޒާމެއް ހަމަޖެއްސުމަށް ހުށަހަޅާފައެވެ.[12]

16.އާންމު އުސޫލުގެ ގޮތުން މިސްކިތު މަސައްކަތު މީހުންގެ ސުޕަވައިޒްކުރުން ބެލެހެއްޓުމަކީ، މިސްކިތު މުދިމު ނުވަތަ އިމާމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ކަމެއްކަން ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގެ އިސްލާހު ބަޔާން މާއްދާތަކުން ބެލުމުން އެނގެއެވެ. އަދި އުސޫލުން އަމަލީގޮތުން މިސްކިތު މަސައްކަތު މީހުންގެ މަސައްކަތް ސުޕަވައިޒްކުރުމުގެ އިންތިޒާމު ހަމަޖެއްސުމުގެ ބާރު އެ އިދާރާގެ އެޗް.އާރު.އެމް.ގެ. ޒިންމާއެއް ކަމުގައިވާކަން އެނގެއެވެ.

---

[12] ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 124 ވަނަމާއްދާގެ (ބ) އާއި، (ށ) އަދި (ރ) ގައި.

17. އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ އަތޮޅު ކައުންސިލްގެ އިދާރާއިން ހާމިދު އަޙްމަދާ މެދު އަޅާފައިވާ އިސްލާހީ ފިޔަވަޅުތަކުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު، އެ ކައުންސިލްގެ ނަންބަރު 234-A/LDI/2016/1 (17 އޮކްޓޫބަރ 2016) އާއި ނަންބަރު 234-A/LDI/2016/3 (14 ނޮވެންބަރު 2016) އިން "އިންޒާރު" ދީފައިވެއެވެ. އަދި އެދެ އިންޒާރު ބާޠިލްކޮށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ނަންބަރު (2)CSC/2016/01527 "ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ނޯޓިސް" އިން ހާމިދު އަޙްމަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައި ވެއެވެ.

17.1 އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ އަތޮޅު ކައުންސިލްގެ ނަންބަރު 234-A/LDI/2016/1 (17 އޮކްޓޫބަރ 2016) "އިންޒާރު" ("ފުރަތަމަ އިންޒާރު") އާއި، ނަންބަރު 234-A/LDI/2016/3 (14 ނޮވެންބަރު 2016) "އިންޒާރު" (ދެވަނަ އިންޒާރު) ހާމިދު އަޙްމަދަށް ދީފައިވަނީ އެއަތޮޅު ހަންޏާމީދޫ މިސްކިތުގެ މަސައްކަތު ހަސަން އަޙްމަދު އަހަރުތެރޭގައި (16 ސެޕްޓެމްބަރ 2014 އިން 15 ސެޕްޓެމްބަރ 2015އަށް) 30 (ތިރީސް) ދުވަހަށް ވުރެ އިތުރަށް ސަލާމް ޗުއްޓީ ނަގާފައިވާ މަސައްކަތުގައި، ހަސަން އަޙްމަދަށް އިސްލާހީ ފިޔަވަޅެއް އަޅާފައިނުވާކަމާއި، އެކަމަކީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 271 ގެ (ނ) ގެ 1 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ކުށެއް ކަމުގައިވާތީއެވެ. އޭނާއަށް އިންޒާރު ދީފައިވަނީ، އެފަދަ ކުށެއް ތަކުރާރު ނުކުރުމަށާއި ތަކުރާރުކޮށްފި ނަމަ ވަކިކުރެވިދާނެކަން އަންގައިއެވެ.[13] އަދި އެއަށްފަހު އެ އިންޒާރު ބާޠިލްކޮށް، ދެވަނަ އިންޒާރު[14] ދިން ދެވަނަ އިންޒާރު، ފުރަތަމަ ދިން އިންޒާރާ ބަދަލުވެސް، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 271 ގެ (ނ) ގެ 6.1 ނަންބަރު އަދި 8 ވަނަ ނަންބަރުގައި ހިމެނޭ ކުށަކަށް ދެވަނަ އިންޒާރުގައި އިތުރުކޮށްފައި އޮތުމުންނެވެ.

---

[13] އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ އަތޮޅު ކައުންސިލްގެ ނަންބަރު 234-A/LDI/2016/1 (17 އޮކްޓޫބަރ 2016) "އިންޒާރު"

[14] އަރިއަތޮޅުދެކުނުބުރީ އަތޮޅު ކައުންސިލްގެ އިދާރާގެ ނަންބަރު 234-A/LDI/2016/3 (14 ނޮވެންބަރު 2016) "އިންޒާރު"

17.2 ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި، 6.1 ވަނަ ނަންބަރު އަދި 8 ވަނަ ނަންބަރަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ޚާލިދު އަބްދަލު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ކޯޑް އޮފް ކޮންޑަކްޓާ ޚިލާފު ވެފައިވާކަން އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ އަތޮޅު ކައުންސިލްގެ ތަޙްޤީޤުން ސާބިތުވާތީ، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން 1 ޑިސެމްބަރު 2016 ގައި ކަމާއި، އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައިކަން އެނގެއެވެ.

18. ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުން، ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާއި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިދާނެ ކަމާއި، އެގޮތުން ސިވިލް ސަރވިސް މުވައްޒަފަކު ވަކިކުރެވިދާނެ ސަބަބުތަކުގެ ތެރޭގައި " ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާއި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދާއި، ސިވިލް ސަރވިސްގެ ކޯޑް އޮފް ކޮންޑަކްޓާ ޚިލާފުވިކަން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ސާބިތުކުރުން" މި ސަބަބު ހިމެނިފައިވާކަން ސިވިލް ސަރވިސް ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަމާއްދާގެ (ހ) އާއި (ނ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރަށް ބަޔާނުން އެނގެއެވެ.

ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވަނީ

"މިދަރަޖައިގެ[15] ކުށެއް ކޮށްފިނަމަ، އެކުށެއްގެ ކުޑަބޮޑު މިނަން ބަލައި ވަޒީފާގެ ފަންތި ދަށްކުރުން، ވަޒީފާއަށް ނުކުތުމުން މަނާކުރުން ނުވަތަ އެންމެ ފުރަތަމަ ފަހަރުންވެސް ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިދާނެ އެވެ."

އެއަކުރުގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގައި ވަނީ "އިޞްލާޙީ ފިޔަވަޅު އަޅަންޖެހޭ ފަދަ މުވައްޒަފަކު އެފަދަ ފިޔަވަޅެއް އަޅުއްވުމުގައި އިހުމާލުވުން" ކަމާއި،

---

[15] ކުށުގެ ދަރަޖަ 3

އެއަކުރުގެ 6.1 ވަނަނަންބަރުގައި ވަނީ "ސަރުކާރުގެ މުދަލާއި، ފައިސާއާއި، އޮފީހުގެ އެންމެހައި ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކުރުމުގައި، އިހުމާލުވުން ނުވަތަ ނަހަމަ ގޮތުގައި އެއިން އެއްޗެއް ބޭނުންކުރުން" ކަމާއި،

އަދި 8 ވަނަ ނަންބަރުގައި ވަނީ "އެ މީހަކަށް ލިބިފައިވާ މަޤާމުގެ އިޚްތިޔާރު، ގާނޫނުގައި ނާޖާއިޒު ގޮތެއްގައި ތިމާގެ ނުވަތަ ބަޔަކު ނޫން ފަރާތެއްގެ ނުވަތަ މަސްލަހަތަށް ބޭނުން ކުރުން ނުވަތަ ބޭނުން ކުރަން އުޅުން" މިފަދައިން ނެވެ.

ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ ދަރަޖަ 3 ގެ ކުށްތަކަށް ކަމާއި، އެކުށްތަކުގައި މުވައްޒަފަކާމެދު އެޅޭނެ ފިޔަވަޅުތަކަކީ، ވަޒީފާގެ ފަށި ދަށްކުރުން، ނުވަތަ ވަޒީފާއަށް ނުކުތުން މަނާކުރުން ނުވަތަ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމެވެ. މި އަކުރުގެ ދަށުން އިސްލާހީ ފިޔަވަޅެއްގެ ގޮތުގައި "އިންޒާރު" ދެވިދާނެ ކަމަށް ބުނެފައެއް ނުވެއެވެ. އެހެންކަމުން ހާމިދު އަޙްމަދަށް އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރި ކައުންސިލު އިދާރާއިން ދީފައިވާ އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ދެ އިންޒާރަކީ އެ އަކުރުގެ ދަށުން ދެވޭނެ އިންޒާރެއް ނޫންކަން އެނގެއެވެ. އެ ދެ އިންޒާރަކީ އެއަކުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހުދޫދުގެ ބޭރުން ދީފައިވާ ދެ އިންޒާރު ކަމުގައިވާތީ އެދެ އިންޒާރަކީވެސް އޭގެ ޙުކުމުގައި ބާޠިލު އިންޒާރުތަކެއް ކަމަށް ބަލަންޖެހެއެވެ. އެހެންކަމުން އެދެ އިންޒާރު ބާޠިލު ކުރުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ޓްރައިބިއުނަލުން އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރި އަތޮޅު ކައުންސިލުގެ އިދާރާއަށް އެންގި އެންގުމުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް [illegible] އެ ކައުންސިލުން ނިންމާފައިވާ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ ޚިލާފު ކަމެއް ކަމުގައި ނުބެލެވެއެވެ. އަދި ހާމިދު [illegible] ސިވިލް ސަރވިސް ޓްރައިބިއުނަލުގެ [illegible] ވަކިކުރުމެވެ. އެހެންކަމުން ހާމިދު [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ނިންމި ނިންމުމަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 63 ވަނަމާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible]

އެއްކުރަކަށް ދީ ފުރަތަމަ އަދަބު ކަނޑައެޅުމުގެ މަރުޙަލާގެ ތެރޭގައި މާނަ ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު އޮތް ކަމަކަށް ފޯރުވެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ.

19. މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ ވަކި ހަމަތަކެއްގެ މަތިން ކަމާއި، އެގޮތުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮތުން ކަމާއި، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ނުވަތަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން، އެމުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރިކުރުމަކީ ޢަދުލުވެރިކަމާއެކު ކުރެވޭ ކަމެއްކަން ކަށަވަރު ކުރުމަށްޓަކައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން އަމަލު ކުރަންޖެހޭ ގޮތްތަކާއި ނުވަތަ އަސާސްތައް ފިޔަވަޅުތަކެއް ހުންނަކަމާއި، އާންމު އުސޫލުތަކުގެ ގޮތުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް، އެމުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ނިންމުމުގައި މައުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) އާއި އިޖުރާއީ ޢަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ޤާއިމުކުރުމަށް ފަރުޟުގައި ކަމާއި، މައުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރި ކަމަކީ، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބަކީ ޢަދުލުވެރި ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބަކަށްވުން ކަމާއި، އިޖުރާއީ ޢަދުލުވެރި ކަމަކީ، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އަމަލުކޮށްފައިވާ އިޖުރާއާތު، ޢަދުލުވެރިތޯ، އިޖުރާއާތުތަކަކުން އަންގައިގެން ޤާނޫނުކަމެވެ.

20. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/27 ޤަޟިއްޔާގައި[16] ބަޔާންކޮށްފައިވާނީ، "މައުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަން ޤާއިމްނުކޮށް ގޮތަށް މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާނަމަ، އެމުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން ފުރިހަމަކުރުމުން ޖެހޭ އިޖުރާއާތު ބަޔާންކުރެވިފައި މަޝްވަރާއާއެކުން ފުރިހަމަކުރުމަކީ ކަމުގައިވިޔަސް، އެ މުވައްޒަފަށް ވަކި ކުރި ކުރުމަކީ ޢަދުލުވެރި ސަބަބެއް އެކަށީގެން ވަކިކުރިކުރުމެއް ކަމަށް ނުވާނެއެވެ." ކަމަށެވެ.

---

[16] ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ 45 ވަނަ ނުކުތާ.

21. މުވައްޒަފުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮތުމުން ކަން ކަށަވަރު ކުރުމަށް ޤާނޫނުގައި އެކަށައަޅާފައިވާ ނިޒާމަކީ، މުވައްޒަފުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލާޒިމް އިޖުރާއަތު ވަޒީފާދިން ފަރާތުން ފުރިހަމަކޮށްފައިވާތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯ ބެލުމެވެ.[17] ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ، އޭނާގެ މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤު އެކަށީގެން ނުވުމާއެކު، އޭނާ ވަޒީފާގައި އިތުރަށް ބަހައްޓުމަކީ އެކަށީގެންވާ ހަމަތަކަށް ބަލާއިރު، ކުރުވާން ކަމުދާކަން ވަޒީފާދޭފަރާތަށް ނުކުރެވޭނަމަ ޙާލަތުގައި ކަމާއި، ވަޒީފާއަދާކުރާފަރާތުގެ މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤު އެކަށީގެން ނުވާކަމަށް ބެލެވޭތީ؛

21.1 ވަޒީފާގައި އިތުރަށް ބަހައްޓުމުން ވަޒީފާދޭފަރާތަށް ނުވަތަ ވަޒީފާއަދާކުރާ ތަނަށް ގެއްލުންތަކެއް ދިމާވެދާނެ ކަމަށް ފެނުން؛

21.2 ޚިޔާނާތް ވެފައިވުން؛ މިފަދައިންކަން ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަމާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އަށް ބަލާލުން އެނގެއެވެ.

22. މުވައްޒަފުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ދެކޮޅަށް އެ މުވައްޒަފު ހުށަހަޅާ ޝަކުވާއެއް ނުވަތަ ދައުވާއެއްގައި އެ މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބު ސާބިތުކުރުމުގެ ޒިންމާއަކީ ވަޒީފާދޭފަރާތުގެ ޒިންމާއެއްކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަމާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. މިބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި ކުރިމަތިވާ ސުވާލުތަކުގެ ޖަވާބު ދިރާސާކޮށް ޝަރީޢަތް ސާބިތުކުރުމަށްޓަކައި ޝަރީޢަތަށް ބަލާ ބޭނުން މިންގަނޑު ކަމުގައި، މިމައްސަލައިގައި ހުށަހެޅި އަދި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބު އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ކަމުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ފަރާތުން ސާބިތުކޮށްފައިވާތޯ ބެލުމެވެ. މިމައްސަލައިގެ ދައުވާލިބޭފަރާތް ސާބިތު ކޮށްދޭން ޖެހޭ ހަމަތައް ސާބިތުކޮށްފައިނުވާކަން އެނގެއެވެ.

---

[17] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/14 ޤަޟިއްޔާގެ ފަހުގެ ކުރުވުމުން ނިންމާފައިވާ 16 ވަނަ ނުކުތާ.

23.ނޯޓިހެއް ދިނުމަކާ ނުލައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގައި ބުނެފައިވާފަދައިން ޢަދުލުވެރި ސަބަބެއް އޮވެގެންކަމާއި، ޢަދުލުވެރި ސަބަބެއް އޮތްކަމަށް ބެލެވޭނީ، ފާޅުކަންބޮޑު ގައިރު ސުލޫކީ ޢަމަލެއް ކުރުން ނުވަތަ ހިޔާނާތްތެރި ވެފައިވުން، މިއިން ބާވަތެއް އޮވެގެން ކަމެވެ. ކޮންމެކޮންމެ ހައިސިއްޔަތުން ޢަމަލަކީ އެޢަމަލުގެ ސަބަބުން މުވައްޒަފަކު ނޯޓިސް ދިނުމަކާނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ހުއްދަކުރާ ކަމަކަށް ނުވުން އެކަށީގެންވާ ކަމާއި، ނަމަވެސް، ފާޅުކަން ބޮޑު ގައިރު ސުލޫކީ ޢަމަލެއް ކަމަށްވާނަމަ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ނޯޓިސް ދިނުމެއް ނެތި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ހުއްދަވާނެ ކަމާއި، ފާޅުކަން ބޮޑު ގައިރުސުލޫކީ ޢަމަލެއް ކަމަށް ބެލެވޭނީ، މުވައްޒަފާއި ވަޒީފާދޭފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އޮންނަންޖެހޭ ވަޒީފާގެ ގުޅުން އެއްކޮށް ކަނޑާ މިންވަރުގެ ސީރިއަސް ޢަމަލެއް ކަމަށްވާނަމަ ކަމާއި، އެގޮތުން މުވައްޒަފުގެ ގައިރުސުލޫކީ ޢަމަލަކީ:

23.1 ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައިވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ ޖައުހަރީ ޝަރުތުތަކާ ޚިލާފުވެފައިވާ ކަމަށްވާނަމަ؛ ނުވަތަ

23.2 އެކަމަކީ ވަޒީފާދޭފަރާތާއި މުވައްޒަފާ ދެމެދުގައި އޮންނަންޖެހޭ ވަޒީފާގެ ގުޅުމުގައި ހިމެނޭ އެންމެ މައިގަނޑު ސިފަތަކުގެ ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އޮންނަންޖެހޭ އިތުބާރު އަދި އަމާނާތްތެރިކަން ގެއްލިފައިވާ ކަމަށްވާނަމަ؛ ނުވަތަ

23.3 އެކަމަކީ އެމުވައްޒަފު ވަޒީފާގެ ފުރިހަމަ އަދާކުރަންޖެހޭ ވަޒީފާގެ އިލްތިޒާމުތައް އަސާސީގޮތުން ނުވަތަ ސީރިއަސްގޮތެއްގައި ޚިލާފު ވެއްޖެކަމަށްވާނަމަ؛

އެ ޢަމަލަކީ ނޯޓިސް ދިނުމެއްނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނެ ކަހަލަ ފާޅުކަންބޮޑު ގައިރުސުލޫކީ ޢަމަލެއް ކަމަށް ބެލެވޭނެކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/14

ޤަޟިއްޔާއާއި،[18] ނަންބަރު 2014/SC-A/27 ޤަޟިއްޔާއާއި، ނަންބަރު 2018/SC-A/49 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފެނެއެވެ.

24. މި މައްސަލައިގައި ނާޖިދު އަޙްމަދުގެ މައްޗަށް ކުރެވޭ ތުހުމަތަކީ މިސްކިތު މަސައްކަތު މީހެއްގެ ވަޒީފާގައި އުޅޭ ޙަސަން އަޙްމަދު 30 (ތިރީސް) ސަޢާތަށް ވުރެ އިތުރަށް ސަޢާތު ލަސްވެފައިވާއިރު، އަދި އޮފީހަށް 15 (ފަނަރަ) ދުވަހަށް ވުރެ އިތުރަށް ހާޒިރުނުވެ އުޅިއިރު، ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދުގައި ބުނެފައިވާ އިސްލާޙީ ފިޔަވަޅު އޭނާއާމެދު އަޅާފައިނުވާކަން އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ކައުންސިލުން ކުރި ތަޙުޤީޤުން ސާބިތުވެފައިވާތީ ކަން ފެނެއެވެ. އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ހަންޏާމީދޫ ކައުންސިލް އިދާރާގެ ހާޒިރީއަށް ބަލާއިރު، 2014 ސެޕްޓެމްބަރު މަހުގެ 16 އިން ފެށިގެން އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޙަސަން އަޙްމަދު 49 (ސާޅީސް ނުވައެއް) ސަޢާތް ލަސްވެފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ލަސްވެފައިވާ ސަޢާތުގެ ތެރެއިން ސިވިލް ސަރވިސް މުވައްޒަފުންނަށް ގަވާއިދުގައި ހަމަޖެހިފައިވާ އުސޫލުން ލަސްވެވޭ 30 (ތިރީސް) ސަޢާތް، 2015 މެއި މަހުގެ 19 އަށް ހަމަވެފައިވެއެވެ. އޭގެ ފަހުން 23 ޖުލައި 2015 އަށް 19 (ނަވާރަ) ދުވަސް ސަޢާތުގެ ތެރޭގައި ހާޒިރީގައި ޖެހިފައި ވިޔަސްވެސް، އެއީ އޮފީހަށް ހާޒިރުނުވާ ދުވަސްތަކުގެ ގޮތުގައި ބަލާފައިވެއެވެ. މި މައްސަލައިގައި ކުށުގެ ތުހުމަތުކުރެވުނު ނާޖިދު އަޙްމަދު ދިފާޢީ ބަޔާނުގައި ބުނެފައިވަނީ، 2014 ވަނަ އަހަރުގައި ޙަސަން އަޙްމަދަށް ދިމާވި އެކްސިޑެންޓާ ގުޅިގެން މަސައްކަތަށް ހާޒިރުނުވާ ދުވަސްތަކާއި ދިޔަކަމުގައި، އެދުވަސްތަކުގެ ސަޢާތު ލަސްވީ ނަމަވެސް ބަލާފައިވަނީ ހާޒިރުނުވާ ދުވަސްތަކުގެ ގޮތުގައެވެ. އަދި މުސާރަ ކަނޑައި ވެސް ނުވާނެ ކަމަށެވެ. ޙަސަން އަޙްމަދު ސަޢާތުގެ ތެރޭގައި 30 (ތިރީސް) ދުވަހަށްވުރެ އިތުރު ދުވަހު ހުށަހެޅިފައިވާކަން އެނގެން އޮތުމުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ އަތޮޅު ކައުންސިލުން އަންގާފައިވަނީ، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދުގެ ދަށުން އޭނާއާ މެދު ފިޔަވަޅު ނާޅާ ސަބަބު ބުނެދިނުމަށް، ޖިނާއީގޮތުން ފިޔަވަޅުއެޅުމާއި އަދި އެމުވައްޒަފުގެ ފިޔަވަޅު އެޅުމަށެވެ. އަރިއަތޮޅު

---

[18] ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 21،22، އަދި 23 ވަނަ ނަންބަރު.

ދެކުނުބުރީ އަތޮޅު ކައުންސިލުގެ ނަންބަރު 234-A/188/2016/2 (03 ފެބްރުއަރީ 2016) ސިޓީއަށް ބަލާއިރު، ހަސަން އަހްމަދު ހާޒިރުވެފައި ނުވަނީ އޭނާގެ [illegible] ހުރި ގޮތުންކަން އެދުވަސްތަކަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މެޑިކަލް ސެޓްފިކެޓްތަކުން ހާމަވާ ކަމާއި އަދި އެމުއްދަތުގައި އޭނާގެ މުސާރަ އުނިކުރުމުގައިވާއިރު، އެކަމުގައި ޒިންމާދާރުވެރިޔާއާއި އެމުވައްޒަފާމެދު ފިޔަވަޅު އެޅުމުގައި ކޮމިޝަނުގެ މަޝްވަރާއަކަށް އެދިފައިވެއެވެ. މި މައްސަލައިގައި ހާމިދު އަހްމަދާ މެދު އިސްލާހީ ފިޔަވަޅެއްގެ ގޮތުގައި ދެ ފަހަރު ނަސޭހަތް ދީ، އަދި އޭގެ ފަހުން ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމަށް ނިންމި އިރުވެސް، [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ [illegible] ތިލަދުންމަތީ ދެކުނުބުރީ އަތޮޅު ކައުންސިލުގެ އިދާރާއަށް އަންގާފައިވާކަން އެނގެން ނެތެވެ. އަދި ހަސަން އަހްމަދާ މެދު އިސްލާހީ ފިޔަވަޅު ނެގި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ތަބާވެފައިވާ ނުވާކަމަށް ބަލަންޖެހެއެވެ.

އެހެންކަމުން، ތިލަދުންމަތީ ދެކުނުބުރީ ހަނިމާދޫ ކައުންސިލުގެ އިދާރާގެ [illegible] [illegible] ހުއްޖަ ހދ.ހަނިމާދޫ/ހިލާ، ހާމިދު އަހްމަދު، [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެގެން ކަމަށްވާއިރު، އަދި ހާމިދު އަހްމަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ [illegible] މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) ޤާއިމު ކުރެވިފައިވާކަން މި ބާވަތުގެ [illegible] މައްސަލަތައް ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުކޮށް ދޭންޖެހޭ މިންގަނޑު ކަމުގައިވާ "ޝަރީޢަތަށް [illegible] [illegible] މިންވަރަށް" (balance of probability) ސާބިތު ކޮށްދެވިފައި ނުވެއެވެ. އަދި ހާމިދު އަހްމަދާ މެދު ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ ކަންކަމަށް ޖަވާބުދާރީވުމަށް ފުރުސަތު [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން ފުރިހަމަކުރުން [illegible] އިޖްރާއީ އަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) މި މައްސަލައިގައި ޤާއިމު ކުރެވިފައި ނުވެއެވެ.

ވީމާ، އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ހަންޏާމީދޫ ކައުންސިލްގައި ޚާލިދު އަޙްމަދު އަދާކުރަމުން ދިޔަ އެސިސްޓެންޓް ޑިރެކްޓަރ ވަޒީފާއިން ވަކި ކޮށްފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ނޫންކަން ސާބިތުވެއެވެ.

25. މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތިކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ފެންނަ ހާލަތުގައި، ޢަދުލުވެރި ހައްލެއް ނުވަތަ ބަދަލެއް ދިނުމުގައި 3 (ތިނެއް) ބާވަތެއްގެ އަމުރު ކުރެވިދާނެއެވެ.[19] އެއީ:-

(1) އެމުވައްޒަފަކު ކުރިން އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާގައި އަލުން ބަހައްޓަން އަމުރު ކުރުން؛

(2) މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން އަދާކުރަމުން ދިޔަ ބާވަތުގެ ވަޒީފާއެއްގައި ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ އެހެން ވަޒީފާއެއްގައި ބަހައްޓަން އަމުރުކުރުން؛

(3) ބަދަލު ދިނުމަށް އަމުރު ކުރުމެވެ.

26. މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްނެތި ކަމަށް ސާބިތުވާ ހާލަތުގައި، ޓްރައިބިއުނަލަށް ފުރަތަމަ ބަލަންވާނީ އެމުވައްޒަފަކު ކުރި ވަޒީފާގައި އަލުން ބަހައްޓަން އަމުރު ކުރުމަށެވެ. އެގޮތަށް އަމުރު ކުރުން ނުކުރެވޭނަމަ، ދެން ބަލަންޖެހޭނީ އޭނާ ކުރިން އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާގެ ބާވަތުގެ ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ އެހެން ވަޒީފާއެއްގައި ބަހައްޓަން ކަމެވެ. މިގޮތުން މުވައްޒަފުގެ ވަޒީފާގެ ކަށަވަރު ހަމަޖެއްސުމަށް އަމުރުކުރުމަށް ބެލުމުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ހާސިލުވާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަން ދާދި މުވައްޒަފު ކުރި ޢަމަލުގެ ސަބަބުން ކަމަށްވާ ނަމަ އެކަމުގައި ބަހައްޓާ މިނަވަރުގެ ޤަރާރެއް ކުރަންޖެހޭނެއެވެ.[20] އެއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަދަލު ދޭނީ [illegible]

---

[19] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 1، 2 އަދި 3.

[20] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ).

މިންވަރު ކަނޑައަޅާނީ އެކަށީގެންވާކަމަށް ނުވަތަ ޢަދުލުވެރިކަމަށް ފެންނަ އަދަދެކެވެ. މިފަދައިން އަދަދު ކަނޑައެޅުމުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން އަމަލުކުރި ގޮތުން މުވައްޒަފަކަށް ސީދާ ގޮތުން ލިބުނު ގެއްލުމަށާއި، އެމުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ދިމާވި މުވައްޒަފުކުރި އަމަލުތައްގެ ސަބަބުން ކަމަށްވާނަމަ އެކަމުގައި އޭނާ ބައިވެރިވާ މިންވަރަކަށް ރިޢާޔަތް ކުރަންވާނެ ކަމާއި އަދި އެމުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރީ ނޯޓިސެއް ދިނުމަކާ ނުލައި ކަމަށްވާ ނަމަ، އެކަމަށްޓަކައި އެމުވައްޒަފަކަށް އިތުރު އަދަދެއްގެ ފައިސާ ދިނުމަށް ކަނޑައެޅުމުގެ ބާރު ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިބިގެންވެއެވެ.[21]

27. އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާ ޙާލަތުގައި، އޭނާ ކުރިން އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއަށް އަލުން އަނބުރާ ރުޖޫޢު ކުރުވުން، ނުވަތަ އޭނާ އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާއާ އެއްފެންވަރުގެ އެހެން ވަޒީފާއެއް ދިނުމަށް އަމުރުކުރުމަކީ އޭނާއަށް ދެވިދާނެ އެންމެ އަސާސީ ޙައްލުކަމުގައި، [illegible] [illegible] އިސްތިސްނާ [illegible] [illegible] ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.[22] އެގޮތުން މުވައްޒަފަކު ކުރިން އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާއަށް އަލުން އަނބުރާ ރުޖޫޢު ކުރުވުމަށް އަމުރު ކުރުމުގެ ކުރިން އެ އަމުރު ނުކުރަން ހުރަސްއެޅޭ ޙާލަތެއް އޮތް ނުވަތަ ވަޒީފާއަށް ރުޖޫޢު ކުރުވުން އަމަލީ ގޮތުން ކުރެވޭނެ ކަމެއް ނޫން ކަމަށް [illegible] ކުރުމަކަށް، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިއިރު ހުރި ވަޒީފާއަށް އަލުން އަނބުރާ ރުޖޫޢު ކުރުވުން ހުރަސް އަޅާނަމަ ނުވަތަ ވަޒީފާއަށް ރުޖޫޢު ކުރުވުން އަމަލީ ގޮތުން ނެތް ކަމަށްވާނަމަ ބަދަލުދިނުން [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން މިފަދަ ވަޒީފާއާބެހޭ މައްސަލަތަކުގައި ނިންމަވާފައިވާ ޤަޟިއްޔާތަކުގައި ފާހަގަ ކުރައްވާފައިވެއެވެ. އެއީ:

---

[21] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ).

[22] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/49 ޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 51 ވަނަ ނަންބަރު، އަދި ނަންބަރު 2017/SC-A/14 ޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 33 ވަނަ ނަންބަރު،

27.1 އަނބުރާއިޢާދަ ނުކުރެވޭނޭ މިންވަރަށް ވަޒީފާދޭފަރާތާއި ވަޒީފާއަދާކުރާފަރާތާ ދެމެދުގައިވާ އިތުބާރު ގެއްލިފައިވުން؛

27.2 ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚާއި ވަޒީފާދިނުމަށް އަމުރުކުރި ތާރީޚާ ދެމެދު އެކަށީގެންވާ ވަރަށްވުރެ ދިގު މުއްދަތެއް ހޭދަވެފައިވުން؛

27.3 ވަޒީފާދޭފަރާތުގެ ވިޔަފާރީގެ ކުޑަބޮޑުމިން؛

27.4 ވަޒީފާދޭފަރާތުގެ ވިޔަފާރީގެ ހާލަތު ގެއްލުންވެފައިވުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ވިޔަފާރިއަށް ބޮޑު ބަދަލެއް އައުމުގެ ސަބަބުން މުވައްޒަފު ވަޒީފާއަށް ބޭނުން ނުވުން، އެވެ.

28. އިސްވެ ބަޔާންވުނު ކަންތައްތަކާ ޚިލާފަށް ވަޒީފާދިނުމަށް ބަދަލުގައި ހުށަހެޅުމަށްފަހު ހުކުމްކުރަން ކަމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އިސްވެ ބަޔާންވުނު ދަސްތޫރީބަޔާނެއްގައި ފާހަގަ ކުރައްވާފައިވެއެވެ. އެއީ:

28.1 މުވައްޒަފުކުރި ހައިރު ސުލޫކީ މަސައްލައެއް އެފަދަ ފުރަތަމަ ޢަމަލުކަމަށްވާނަމަ، އޭގެތެރޭގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ބަދަލުގައި އަދަބުސަލާމަތީގެ އެންމެ އެކަށީގެންވާ ބަދަލާއި އެމުވައްޒަފަށް އިންޒާރު ދިނުންކަމަށް ބެލެވޭ ހާލަތްތަކެއް؛

28.2 އެވަޒީފާއަކީ އެމުވައްޒަފު ތުހުމަތު ނުރައްކާތެރިކަމަ، އެމުއައްސަސާގައި ހިމެނޭ މުވައްޒަފުގެ ހުރި ހާބާ ބަހައްޓާގެ ސަބަބުން އެހެން މަސައްކަތެއް ވަޒީފާއެއް ހޯދުމަށް މުސްތަޤުބަލަށް ކަމަށްވުން؛

28.3 ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިއިރު ހުރި ވަޒީފާއަކީ ތުހުމަތު ނުރައްކާތެރިކަމަ، އެއީ ވަޒީފާދޭފަރާތުގެ އެކަށީގެންވާ ބަދަލުތަކެއް ބަލައިގަތުން ކަމަށް ދޭހަވާނެ ހާލަތްތަކެއް، އެވެ.

29. ހާލަތު އަބްދަލްގައި ޝަކުވާއަކީ ވަޒީފާދިނުމަށްކަމާ ދުރުދުރު ވަޒީ އަމުރުން އިޢާދަކުރުމަށް ވަޒީފާދިނުމަށް އިތުބާރު ގެއްލިފައިވާކަން ނެތުމާއި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްއަށް އެންމެ ގާތް މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއަށް ދަތުރުކުރުން ގެންދާ އެންމެ ބޮޑު އެއް މުއައްސަސާ ކަމުގައިވާތީއާއި، މި މައްސަސާގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާއި ހާލަތު އަބްދަލުގައި، އެކަން ސަބަބުތަކުން 35 (ތިރީސް ފަހެއް) އަހަރަށްވުރެ ގިނަ ދުވަހު

ޚިދުމަތްކޮށްފައިވާ، އުމުރުން 55 (ފަންސާސްފަހެއް) އަހަރަށް ވުރެ ދޮށީ އުމުރުގެ މީހެއް ކަމާއި، އޭނާ ސަރުކާރަށް ޚިދުމަތްކޮށްފައިވާ ބުނެވިދިޔަ ދިގު މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އިސްލާހީ ފިޔަވަޅެއްގެ ގޮތުން ނަސޭހަތެއް، އިންޒާރެއް އަދި އެންގުމެއް އަންގާފައި ނުވާކަމަށާއި، އޭނާ ކުރިން އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢު ކުރާނަމަ، ހދ.ހަނިމާދޫ ކައުންސިލްގައި އޭނާ މިހާރު ހުރި މަގާމުން ވަކިވާން ކަމަށް ޚާލިދު އަޙުމަދު މި ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަރްޙަލާގައި ބުނެފައިވާ، އާކަސްކަމާ ދުދު މި މައްސަލައިގެ އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން އިންކާރު ކޮށްފައިނުވާތީ، އެ އުމުރުގެ މީހުންނަށް އަމިއްލަ އެދުމުގެ މަތިން ވަޒީފާއިން މުސްކުޅިކުރުވާ އުޞޫލު ކުރެއްވުމުގެ އިތުރުން އެ އުމުރު މިހާރަކަށް އޭނާ އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާ އެއްވަރުގެ ވަޒީފާއެއް އަލުން ހޯދުމަކީ ދަތި އުނދަގޫ ކަމެއް ކަމުގައި ބެލެވޭތީއެވެ.

30. މުވައްޒަފަކާ ހަވާލުކުރެވިފައިވާ މަސްއޫލިއްޔަތެއް އަދާނުކުރުން ނުވަތަ ފަރުވާކުޑަކުރުން ނުވަތަ އިހުމާލުވުން ފަދަ ކަމެއް ފާހަގަ ކުރެވިއްޖެނަމަ، އެކަމަކީ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ރަނގަޅުކޮށް އިސްލާހު ކުރެވޭނެ ކަމެއްކަމުގައި ނަމަ، އެކަމެއް ރަނގަޅުކޮށް އިސްލާހުކަން ދޭންވާނެއެވެ. މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމަކީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގެ ދަށުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ލިބިދީފައިވާ ބާރެއް ކަމުގައި ވިޔަސް، މުވައްޒަފާ ދޭތެރޭ އިސްލާހީ ގޮތުން އަޅާ ފިޔަވަޅު ބިނާވާންޖެހޭނީ އެ މުވައްޒަފު ކުރި ޢަމަލުގެ ކުށުބޮޑު މިންގެ މައްޗަށް ކަމުގައި، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމަކީ އޭނާއާ މެދު ވަޒީފާގެ މާޙައުލުގައި އަޅާ އެންމެފަހުގެ އަދި އެންމެ ބޮޑު ނުބައްދަލު މާބޮޑު އަދަބުކަން ވޭގެން ނުވާން ކަމާއި، އެކަމާ ދުރު ނަގާ ފިޔަވަޅާއި އެކަމާ ކުރި އަދަބާ މުނާސިބު ވާންޖެހޭނެ ކަމާއި، މުވައްޒަފު ކުރި އަމަލުގެ ނުވަތަ ދުރާލާ ކަމެއްގެ ސަބަބުން އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ނިންމަވާނީ އެހެން ބޭނުން ފިޔަވަޅެއް އަޅައިގެން ނޫނީ އިސްލާހުވާން ކަމަށް ބެލެވޭން ނެތް ޙާލަތުގައެވެ.

31. މި މައްސަލައިގައި ޚާލިދު އަޙްމަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބު ބިނާކޮށްފައި ވަނީ، އޭނާ ރަސްމީ ގޮތުން އަދާކުރަން ޖެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކޮށްފައި ނުވާތީ ކަމަށް ބުނެކަން އެނގެއެވެ. އެކަމާ ގުޅިގެން އދ.ހަންޏާމީދޫ މިސްކިތު މަސައްކަތު ޙަސަން އަޙްމަދު 30 (ތިރީސް) ސަލާމަތް ވުރެ އިތުރުވާ ދުވަސްކޮޅަކީ އޭނާ ހާޒިރުނުވާ ދުވަސްކޮޅުގެ ގޮތުގައި ބަލާފައިވާ ކަމާއި، އަދި އެ ދުވަސްކޮޅުގައި އޭނާއަށް މުސާރަ ދީފައިނުވާނެއެވެ. އަދި ދުވަހުގެ ތެރޭގައި 30 (ތިރީސް) ސަލާމަތް ވުރެ އިތުރުވާ ދުވަސްކޮޅަކީ ހާޒިރުނުވާ ދުވަސްކޮޅުގެ ގޮތުގައި ބަލައި، އެ ދުވަސްކޮޅުގެ މުސާރަ ނުދޭ ގޮތަށް ހަމަޖެއްސުމަކީ ސިވިލް ސަރވިސް މުވައްޒަފުންގެ ގަވާއިދުގެ ދަށުން އެކަށަ މުވައްޒަފަކާ ގުޅޭ އިދާރާން ފިޔަވަޅެއް ކަމާއި، އެ ދުވަސްކޮޅު މުސާރަ ނުދިނުމުގެ ގޮތުގައި ހަމަޖެއްސުމުގެ އެ މުވައްޒަފަކު ފާހަގަކޮށްފައިވާ ހުރިހާ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ފިޔަވަޅުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ބުނެފައި ވެއެވެ. މި މައްސަލައިގައި ޙަސަން އަޙްމަދުގެ ފަރާތުން އެފަދަ ގޮތަކަށް ކޮންމެ ހަމަޖެއްސައި ދިނުމަށް އެދިފައި ނުވާތީ އެކިގަޑި ކޮށްދިނުމެއް އޭނާއަށް ހަމަޖެއްސައިދީފައިވާކަން އެނގޭކަން ނެތެވެ. ޙަސަން އަޙްމަދު އިސްވެ ބުނެވުނު ދުވަސްކޮޅުގައި ހާޒިރުވުމަށް ނުވަތަ އޭނާގެ ބަލިމަޑުކަމު ހުރި ގޮތުގެ ސަބަބުތަކަކާ އޭނާ ހުރަސްއެޅިފައިވާ ދުލިކަށް ސާބިތުކުރެވިފައިވާކަން އެނގެއެވެ. މުވައްޒަފު ހަމަޖެއްސުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ވިޔަފާރި އަނިޔާއެއް ސަބަބަކަށް ހާޒިރު ނުވެވިފައިވާކަން ސާބިތުވާ ކަމުގެ ލިޔުމެއް ހުށަހަޅާފައި ނުވެއެވެ. އަދި މި މައްސަލައިގައި ޙަސަން އަޙްމަދު ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދުވަސްކޮޅު ޝަރީޢަތުގައި ސަލާމު ބުނެފައި އޮތުމާ ވަކި އިޖުރާއަތް ސަލާމު ބުނެފައިވާކަމުގެ ސަބަބުން އިސްވެ ބުނެވުނު ގޮތަށް ދުވަސްކޮޅު އިތުރުކުރުމުގެ ނިޔަތުގައި އިސްވެ ބުނެވުނު އެއްވެސް ގޮތެއް ދޭ އިސްތިސްނާއެއް ނުވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އެގޮތުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ފިޔަވަޅަކީ ގަވާއިދާ ޚިލާފު ކަމެއް ނޫނެވެ، މި މައްސަލައިގައި ޙަސަން އަޙްމަދާ ދެކޮޅަށް އިސްވެ ބުނެވުނު ފިޔަވަޅު އަޅައިދިނުމާ ކަމަށް ބުނެ ހާޒިރު އަޙްމަދު ވަކި ކޮށްފައިވާ ފިޔަވަޅު ގޮތުން ސިވިލް ސަރވިސްގެ ދެރަކަށް ނުވެއެވެ.

32. އެހެންކަމުން، މި މައްސަލައިގައި ހާމިދު އަޙްމަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ ޢަދުލުވެރި ގޮތުގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއް ނޫން ކަމާއި، މި މައްސަލައިގައި ހާމިދު އަޙްމަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި ކަމުގައިވާތީ އާއި އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރި ކަމާއި އިޖްރާއީ ޢަދުލުވެރިކަން ޤާއިމް ކުރެވިފައިނުވާތީ، ހާމިދު އަޙްމަދު ކުރިން އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާއަށް ނުވަތަ އޭނާއާ އެކަށީގެންވާ ސިވިލް ސަރވިސްގެ އެހެން ވަޒީފާއަކަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢު ކުރުމަށް އަމުރު ކުރަންޖެހޭ ކަމަށް ފެންނާތީއެވެ.

33. ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢުކުރުމަށް އަމުރު ކުރާއިރު، އެ މުވައްޒަފަކަށް އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ގެއްލިފައިވާ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ޓްރައިބިއުނަލުން ނުވަތަ ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ގޮތަށް ދޭން އަމުރުކުރުމަކީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަމާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ގައިވާ ގޮތަށް އެ މުވައްޒަފެއްގެ ވަޒީފާ ދެމިގެންދާކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް ނަމަވެސް، މުޅި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެ މުވައްޒަފަކަށް ގެއްލިފައިވާ އެންމެހާ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް އެކުގައި ނަގައި ދިނުމަކީ ކޮންމެހެން ލާޒިމް ކަމެއް ނޫންކަމާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ފަހުން އެ މީހަކު އެހެން ވަޒީފާއެއް އަދާކޮށް ނުވަތަ އެނޫންވެސް ގޮތަކަށް އާމްދަނީ ހޯދުން ގެންގޮސްފައިވާ ނަމަ، އެކަންކަމާއި، ޢާންމުކޮށް ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެހެން ވަޒީފާއެއް ހޯދުމަށް ނަގާނެ ކަމަށް ލަފާކުރެވޭ މުއްދަތަށް، ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދޭ މިންވަރު ކަނޑައަޅުއްވުމުގައި ރިޢާޔަތް ކުރަންވާނެ ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/49 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ.[23]

34. މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުވެރިޔާ ހާމިދު އަޙްމަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ 01 ޑިސެމްބަރު 2016 ގައެވެ. އޭގެ ފަހުން 03 ޖޫން 2017 އިން ފެށިގެން އޭނާއާ [illegible] [illegible] [illegible]

---

[23] މި ޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 61 ވަނަ ނަންބަރު

ކައުންސިލްގެ ކައުންސިލަރުންގެ މަޤާމު އަދާކުރަމުންދާ މީހެކެވެ. ކައުންސިލަރަކަށް ކަމަށް ހާލިދު އަހްމަދު އިންތިޚާބު ކޮށްފައިވަނީ، 2017 ގައި ބޭއްވުނު "ލޯކަލް ކައުންސިލް އިންތިޚާބު" ގައި ވާދަކޮށްގެންނެވެ. އެއިންތިޚާބަށް ވާދަކުރުމަށް އޭނާ ހުށަހެޅި ކެންޑިޑެސީ އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ޤަބޫލުކުރީ 09 ފެބްރުއަރީ 2017 ގައެވެ. ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކުގެ މެންބަރުން ހޮވުމަށް ބާއްވާ އިންތިޚާބަކަށް ކުރިމަތިލާ މުވައްޒަފުން އެއިންތިޚާބަށް ކުރިމަތިލައި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ގަބޫލުކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން، ވަޒީފާއިން ސަސްޕެންޑު ކުރެވޭނެކަމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 205 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ.

35. ވީމާ މި މައްސަލައިގައި އަންނަނިވި ނިންމުންތައް ނިންމަންޖެހޭ ކަމަށް ފެނެއެވެ.

35.1 ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 219/VTR/2016 މައްސަލައިގައި، އދ.ހަންޏާމީދޫ، ހިރާ، ހާލިދު އަހްމަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 އާއި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގަމިން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ހުއްދަކުރާ ފަދަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެގެން ކަމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބާތިލްކޮށް، ހާލިދު އަހްމަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްނެތި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދާއި، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޢަމަލު ކުރަންޖެހޭ ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ހާލިދު އަހްމަދަށް އެއްގޮތަކަށް ވެސް ވަޒީފާއިން ވަކިވެފައިވާ މީހެއް ކަމުގައި ނުބެލުމަށާއި، ހާލިދު އަހްމަދު އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރި ހަންޏާމީދޫ ކައުންސިލްގެ އިދާރާގައި އަދާކުރަމުން ދިޔަ [illegible] ގެ ވަޒީފާއަށް ނުވަތަ އެވަޒީފާއާ އެއް ފެންވަރުގެ ސިވިލް ސަރވިސްގެ އެހެން ވަޒީފާއަކަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢަ ކުރުމަށް އަމުރުކުރުން؛ އާއި،

35.2 ހާޖިރު އަޙްމަދު ވަޙީދާގައި ހުރި ނަމަ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކުގެ ގޮތުގައި، އޭނާ ވަޙީދާއިން ވަކިކުރި ދުވަސް ކަމުގައިވާ 01 ޑިސެންބަރު 2016 އިން ފެށިގެން 09 ފެބްރުވަރީ 2017 ދުވަހާ ހަމައަށް، ލިބޭނެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ދިނުމަށް އަމުރު ކުރުން؛ އާއި،

35.3 މި ނަންބަރުގެ 35.1 ގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ތަންފީޒު ކުރުމަށްޓަކައި، ހާޖިރު އަޙްމަދު މިހާރު ހުރި، އދ.ހަންޏާމީދޫ ކައުންސިލްގެ މެންބަރުކަމުން މިއަދު، 13 އޮކްޓޫބަރު 2020 އިން ފެށިގެން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިސްތިޢުފާދީފިނަމަ ފަހު، އެކަން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް އަންގާތާ، ނުވަތަ މި ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް ނިކުމެ ޙުކުމްކުރާތާ ދުވަހުން ފެށިގެން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ހަމަޖެއްސުމަށް ފަހު، އެކަން 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިޔުމުން އެންގުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް އަމުރު ކުރުމެވެ.

ޙުކުމް:

ދެންފަހު، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތަށް ހުރުމާއެކު، ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 219/VTR/2016 މައްސަލައިގައި އދ.ހަންޏާމީދޫ/ހިރާ، ހާޖިރު އަޙްމަދު، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 އާއި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގައިނޫން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާބެހޭ ޤާނޫނު) ހުއްދަކުރާ ފަދަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެގެން ކަމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބާޠިލްކޮށް، ހާޖިރު އަޙްމަދު، އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ~~ހަޑާ~~ ހަންޏާމީދޫ ކައުންސިލްގެ އިދާރާގައި [illegible] ޑިރެކްޓަރުގެ މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދިޔަ [illegible] [illegible] ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދާއި، މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޢަމަލު ކުރަންޖެހޭ ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ އަދި މުވައްޒަފަކު ވަކިކުރުމަށް

ނޯޓް: މި ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް އިސްލާހު ކުރެވިފައި ވަނީ، 13 އޮކްޓޫބަރު 2020 ވަނަ ދުވަހު [illegible] 5 ވަނަ [illegible] "[illegible]"
މި ބަސް [illegible] "[illegible]"ގެ ބަދަލުގައި "ހަންޏާމީދޫ"އެވެ.
23 ޖަނަވަރީ 2021

ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ޚާލިދު އަޙްމަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާތީ އެކަމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޚާލިދު އަޙްމަދު ކުރިން އަދާކުރަމުން ގެންދިޔަ ވަޒީފާއަށް ނުވަތަ އެވަޒީފާއާ އެއްފެންވަރުގެ އެހެން ވަޒީފާއަކަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢު ކުރުވުމަށާއި، ޚާލިދު އަޙްމަދަކީ އެއްގޮތަކަށް ވެސް ވަޒީފާއިން ވަކިވެފައިވާ މީހެއް ކަމުގައި ނުބެލުމަށާއި، ޚާލިދު އަޙްމަދު ވަޒީފާގައި ހުރި ނަމަ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކުގެ ގޮތުގައި، އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ދުވަސް ކަމުގައިވާ 01 ޑިސެމްބަރު 2016 އިން ފެށިގެން 09 ފެބްރުއަރީ 2017 ދުވަހާ ހަމައަށް، ލިބެން މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް މިއަދުން 13 އޮކްޓޫބަރު 2020 އިން ފެށިގެން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޚާލިދު އަޙްމަދަށް ދިނުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް އަމުރުކޮށް، އިސްވެ ބަޔާންވެ ދިޔަ ގޮތުގެމަތިން ޚާލިދު އަޙްމަދަށް ވަޒީފާ ހަމަޖެއްސުމަށްޓަކައި، ޚާލިދު އަޙްމަދު މިހާރު ހުރި، އދ.ހަންގްނާމީދޫ ކައުންސިލް މެންބަރުކަމުން މިއަދު، 13 އޮކްޓޫބަރު 2020 އިން ފެށިގެން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިސްތިޢުފާ ދިނުމަށް ފަހު، އެކަން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް އަންގާތޯ، ނުވަތަ މި ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް ނިކުމެ ޙުކުމަކަށްވާތީ، 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހަމަޖެއްސުމަށް ފަހު، އެކަން 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިޔުމުން އެންގުމަށް މިމައްސަލައިގެ އިސްތިއުނާފުކުރިފަރާތް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް އަމުރުކޮށް، މި ހައިކޯޓު ބެންޗު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމް ކުރީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު
ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރައޫފް އިބްރާހީމް
(ރިޔާސަތު)
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް